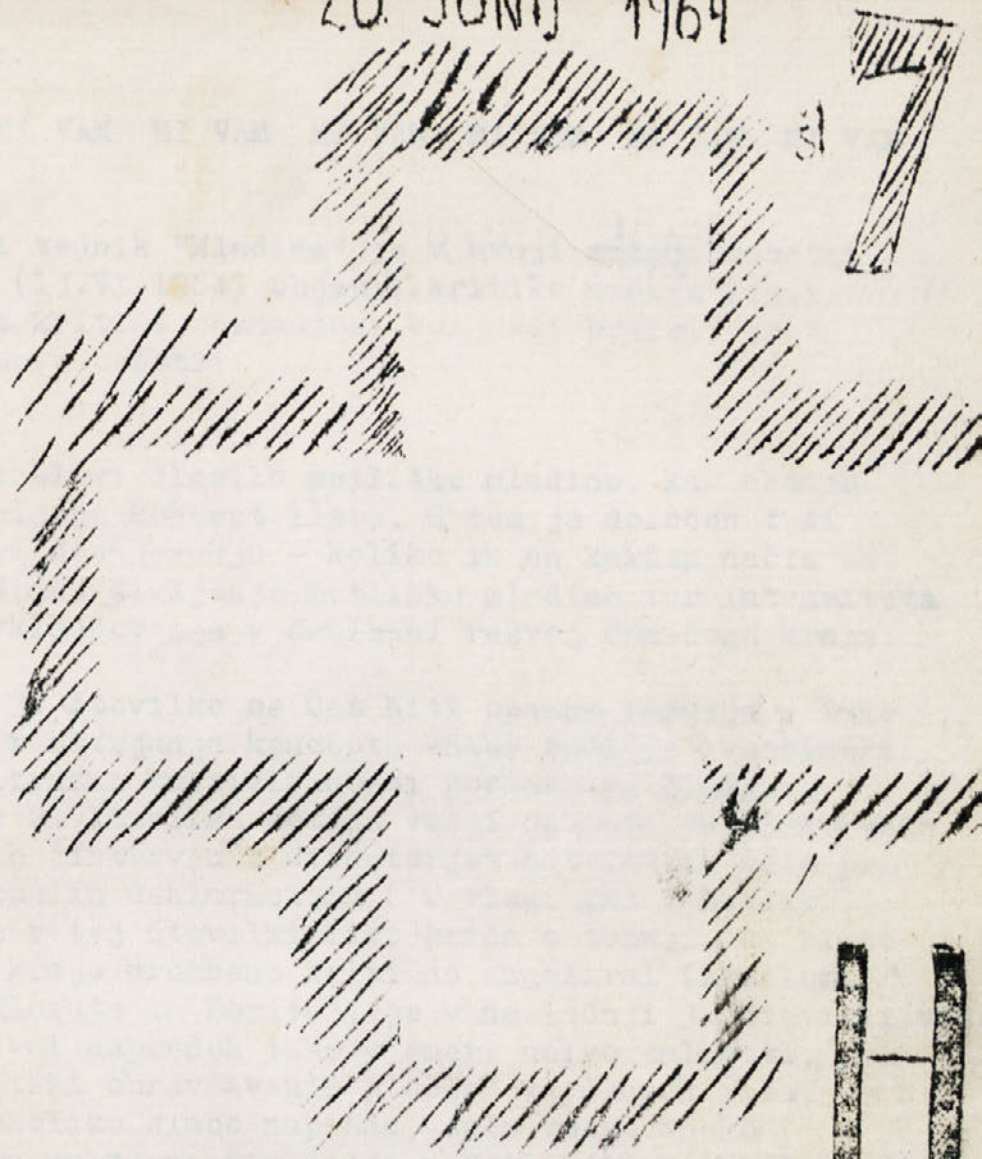

LETO 1

20. JUNIJ 1964

✓
C
A
S

7

1944

1964

H
I
T
I

GLASILO
METLIŠKE
MLADINE

MI VAM MI VAM MI VAM MI VAM MI VAM MI VAM MI VAM

Slovenksi tednik "Mladina" je v svoji zadnji sobotni številki (13.VI.1964) objavil kritiko našega lista. Da bodo s kritiko seznanjeni vsi naši bralci, jo objavljamo v celoti:

ČAS HITI

nosi podnaslov: Glasilo metliške mladine, kar obenem že opredeljuje koncept lista. S tem je določen tudi aspekt pri ocenjevanju - koliko in na kakšen način se v njem odraža življenje metliške mladine ter intenziteta njenega vključevanja v družbeni razvoj domačega kraja.

Od 2. do 3. številke se Čas hiti opazno razvija - tako v smislu razširjanja koncepta kakor tudi po vsebinski teži in izrazni kultiviranosti posameznih člankov. Medtem ko 2. številka ostaja večji del pri informativnih prispevkih (Intervju z direktorjem hotela) in celo pri zelo neuspešnih deklaracijah (O vlogi ZKJ v Metliki), čeprav že v tej številki list priča o težnji, da bi se v svojem kraju družbeno kritično angažiral (Aktilem, rubriki Klorute in Berite), je v naslednji 3. številki **viden** kvalitativni napredek tako v smeri univerzalnosti, kakor po teži obravnavanih problemov. Članek Šiba, čeprav nekoliko slabo napisan, zelo vsestransko tematizira kulturno življenje v Metliki ter poišče tudi vse činitele, ki so zanj odgovorni - od mladine, "ki čaka", do forumov in metliških študentov v Ljubljani, ki se ne vključujejo. Številka vzpostavlja tudi polemiko znotraj lista z odgovorom na članek Šiba, kar je vsekakor pozitivno, če hočemo doseči, da glasilo ni enostransko usmerjeno. S prispevkom enega starejših bralcev in s sodelovanjem študentov v Ljubljani dobiva list še drugo in tretjo dimenzijo ter ima pogoje, da postane osrednje metliško glasilo. Naj omenimo še članek: "A, sem pes teco moli..." Vsekakor se vedno zavzemamo za odkrito in pogumno kritiko, a ta članek je zaradi svojega načina pisanja nič drugega kakor pamflet. Kritizirajmo naravnost ali v pošteni satiri, nikdar pa ne obrekujemo!

Napredek glede vsestranskosti in tehtnosti se nadaljuje tudi v 4. številki; (Hotel B.K. Metliška mladina po svetu, Skrb, Vgonerka). V vsaj peti številki pa je čutiti nekakšno potlačenost in umik nazaj. Vzrok nam pojasni članek urednika: "Ponižno prosim, ogrostite", ki priča, da so bili izdajatelji "ukorjeni" zaradi nekaterih kritik. Njinov umik v smislu pisanja zgolj o tem, "kak" prideluje se krompir najboljši", se nam ne zdi pravilna reakcija. Edina možna pot je odkrita pelenika in ne igranje užaljenega otroka.

Za vse literarne prispevke brez izjeme velja tole: V njih se izraža resnična prizadetost, ki pa še ni našla kultiviranega izraza izpovedovanja. Slabost pesni je tudi ponavljanje istega motiva skozi več števil - motiva, ki po svojem značaju ne sodi več kot morda enkrat v glasilo z izrazito družbenim angažmajem, in ki s svojim pesimizmom razbija celoto. Slabost proznih tekstov je deklariranje avtorjevih stališč do prikazovanih situacij. Literature ne delamo zato, da bi avtor sam izlival ogorčenja nad njo.

Tehnična realizacija pisanega gradiva pa je v nasprotju z vsebino slaba, dasi so ilustracije naslovnih strani originalne in ponekod, (3. štev.!) celo zelo duhovite.

Če se zdaj pri resumeju odločimo za aspekt, ki smo ga imeli kot izhodišče ocenjevanja. Čeprav nisno smeli zanemariti tudi oblikovne plati. Lahko rečemo, da je "Čas hiti" dejansko glasilo metliške mladine, da je navzven in navznoter prožno in daje sliko življenja tega belokranjskega mesta. S tem, da je odprt tudi **starejšim**, da se je zanj zavzela Beti in metliški študenti zunanji, je glasilo po svoji družbeni funkciji in pomenu preseglo vse dosedanje liste.

JAROSLAV NOVAK

ČLOVEK - ČLOVEKU

Zdaj, ko praznujemo 20. obletnico ustanovitve RK za Slovenijo, ne bi bilo prav, da se tudi naš list ne bi spomnil tega dogodka.

V Gradecu je bil 18. junija 1944 ustanovljen RK Slovenije. Med ustanovitelji so bili tudi domačini, tako tov. Sladiš iz Kracinca, tov. Janez Šegina iz Prilozja in ostali. Organizacija je skrbela za ranjence, prehrano, za otroke in starejše ljudi.

Tudi po vojni ni organizacija ostala brez svoje vloge, saj skoraj ni dejavnosti, kjer ne bi s svojimi humanimi deli sodeloval RK.

Metliška organizacija si je zadala obširen program in ga tudi realizirala. Izvedenih je bilo več zdravstvenih predavanj, tedajev prve pomoči. Velike skrti je bilo posvečene socialno ogroženim družinam, bolnim in ostalim ljudem. Največji problem pa predstavljajo družine alkoholikov. Krvotajalska akcija je naletela na širok odziv predvsem pri kmečkih ljudeh, čeprav je bila izvedena v času največjih del. Zavedati se je treba, da nikoli ne veš, kdaj bo tebi potrebna kri sočloveka! Tudi letovanje 25 otrok na Deblem rtiču je oskrbela metliška organizacija, čeprav je imela veliko težav s sredstvi.

V svoje vrste je organizacija pritegnila mladino (Podmladkarje na osnovni šoli odlična ideja!). Po podjetjih se vključujejo mladinci, ker se dobro zavedajo pomena te humane organizacije, ki pomaga človeku v stiski, organizacije, ki ne pozna meja, ne pozna različne barve kože in ne pozna različnih prepričanj.

In ravno to je največji pomen in največja vrednost in ravno zato praznujemo ta praznik s toliko večjim ponosom in upanjem, da bo človek res postal ČLOVEK !

(Za dobljene podatke se najlepše zahvaljujemo tovarišici MOLEKOVI)

KAM?

Pet nas je zanesla tudi k tov. Molekovi, ki ima svojo delovno sobo na Cesti bratstva in enotnosti. Nad vrati stoji tabla z napisom: ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV. Tov. Molekova nam je, kljub temu, da je imela veliko dela, povedala marsikaj zanimivega:

Z razvojem industrije v Metliki (pred 10 leti je bilo zaposlenih le nekaj ljudi) je nastal nov problem: kako in kje zaposliti ljudi - zlasti moško delavno silo šolarje, ki končajo osemletko in borco, ki jim manjka le nekaj let do delne upokojitve.

Največji problem? Ko se fantje vračajo od vojakov, jim ne moremo nuditi zaposlitve, zato odhajajo v druga mesta, doma pa ostajajo starši, ki so (delno) nezmožni za delo. Podjetja ne sprejmejo fantov, ki se končali osemletko. Samo KO - MHT sprejme v priučitev nekaj delavcev.

Največ dela imamo zdaj po končani šoli, ko se na nas obračajo učenci s prošnjami za štipendije. Žal jim ne moremo pomagati, ker štipendij za šolanje nimamo določenih.

Učna mesta, ki so na razpolago? Že dalj časa iščemo vajenca za mesarja, pa ga ne dobimo! Prav tako ni zanimanja za obrti komunalne uprave. (Mizarji, kovači, ključavničarji, pleskarji, vodovodni inštalaterji) Problem zaposlevanje moške delavne sile bo rešen, če se bo v Metliki zgradila industrija za zaposlevanje moških in to najmanj 200 - 300 delavnih mest.

Dekleta iščejo mesta šivilj in trgovk. Na žalost imamo na razpolago le nekaj prostih mest.

M.M. in T.G.

LEON PIKADOR - Detektivska izsledništva
Zgodba v nadaljevanjih

Torej, tako! Vemo za skrivnost detektiva na lastno post-
Leona. Pikadorja. Saj se menda spominjate, kaj sem
zadnjič priznal široki javnosti, tisto no, o škatli
z dnevnikom (ali o dnevniku s škatlo; ni važno). Leon
redko bere časopise, takega malega lokalnega pa sploh
ne pogleda, zato ni nevarnosti, da mi navije uro,
govoreč obenem, da sem nepridiprav in nebodigatreba, ki
vse preveč voha tam, kjer bi mu kdo lahko nos odrezal.
V tem se ne skladava, vidite, on in jaz. Njemu je
na žalost iskanje, zbiranje ter analiza napak, ki jih
delajo ljudje vsakodnevno, ne morda iz škodoželjnosti,
ampak iz nevarnosti in nepoznavanja socialne morale,
samo konjice. Tave za napako, potem pa jo hrani za
seboj. Ždi se mi, med nami povedano, da naš Pikador
boječe narave. Jaz pa nisem; pravzaprav (kako bi
rekel, da ne bi izgledalo, da se hvalisam), ne sramujem
se razgaliti nepravilnosti. To je !

Pa poglejmo primer, ki mi je padel v oko, kot iskra iz
lokomotive našega hitrovozečega dolenjskega vlaka.

Sprehajaš se tako po trgu z rokami v žepih, eventualno
žvižgaš, toda v glavnem zijaš tja v en dan. Tvoja
pozornost se nanadoma osredotoči na osebo, ki v
nezadržni vihri delavne vneme priteče iz občinskega
poslopja, površno si zapenjajoč suknjič s črnimi
navlekami na rokavih. V roki nosi aktovko, ki jo
obesi na bicikel, na katerega sede tudi za delom hlepeč
individue in nemudoma izgine za vogalom, tako da vidiš
samo še oblačke prahu, kot nujno posledico za hitro se
gibajočim telesom na vzorno pometenih cesti.

Na enkrat ti postane čudno pri srcu, ne veš kam bi
pogledal, sram te postane svojega brezposelnega in noko-
ristnega postopanja in se brez daljšega razmišljanja
skriješ, da te svet ne vidi.

Toda povlecimo povečevalno steklo in pokukajmo, kam je
šel uradnik... Da! Tu je! V mesnici ! (buffetu)
kupuje ribe, ki so jih poslali z morja.

V takih in podobnih primerih ljudje s povečevalnimi
stekli niso ne vem kako zaželjeni (op. L.P.)

Tako, samo v malo skrajšani obliki piše v dnevniku. Jaz
sem vse malo razširil. Pisati se mora vedro, zanimivo, a
ne statistično, zabavljeno s sklerozno betežnimi
fraszami in pesnimi hvalnicami (ođani - gl. "Tovariš"-
vsaka križanka) in v čast ranim rahitičnim podjetjem
in ustanovam, kakor to dela neki List. On ne bo
propadel nikoli, ker ga podpirajo te in one skupnosti
z novci in dopisi polnimi lastno hvalo. Te stvari te
poščegetajo po nosu in dlaneh; toda malo več kot
KIRILJI si malo kdo upa.

ŠEŠ TIHOTAPSTVA; BIAGO Z INOZEMSTVA

DOBER KORAK METLIŠKE KINODVORANE

Metliška kinodvorana bo v juliju in avgustu predvajala
starejše filme predvojne proizvodnje. To je dober
korak metliške kinodvorane, saj se ti filmi več nikjer
ne predvajajo, a so nekodaj navduševali gledalce.
Kinodvorana je filme naročila iz Beograjske kinoteke,
to je ustanove, ki "hrani" že preživlele filme,
in boče na sporedu ob ponedeljkih in torekih v mesecu
juliju in avgustu.

Filmi so: POŠTNA KOČICA, SEVERNA ZVEZDA, OBRIZ Z
BELEZGOTINO, PRVI UPORNIK (ne Ponosni upornik),
URAGAN, MORSEI OREL, NESREČNI ŽIVINOZDRAVNIK in
FRANKENSTEIN. (Ob predvajanju zadnjega filma po Z
državam. so nekateri od strahu padali v nezavost)

P.P.

KOPALIŠČE IN SPET KOPALIŠČE

Metličani kaj radi govorimo o turizmu, si obetamo in se veselimo, ne naredimo pa niti najosnovnejšega za razvoj (resničen) turizma v našem majhnem mestu. Pojdimo lepo po vrsti:

V Metliki obstoja, če hočete, deluje kulturno prosvetno društvo, katerega naloga naj bi bila, skrbeti za kulturno življenje v Metliki. Nočem društvu ničesar očitati, a pogledjmo, kaj je letos naredilo:

Lahko bi omenil le, da je priskrbelo nekaj gostovanj (za katera se je dogovorila ENA oseba - vsaj za dve zadnji) in za dve zadnji je metliško društvo plačalo 300.000.- dinarjev. Zdaj pa pojdimo na drugo skrajnost:

Vsakega kulturnega Metličana privede pot vsaj 2x tedensko na metliško javno kopališče, če ga smem sploh tako imenovati. In vsakemu se stisne srce ob pogledu na to kopališče (ali bolje rečeno stranišče!) Prostor je prepuščen "samemu sebi", kar narava naredi, tako je! Ob deževju kabine puščajo vodo, večina jih je brez ključavnic in brez marsikaterе deske. Stopnice proti vodi so poglavje zase in dvomim, da si ne bo vsaj ena oseba dnevno potrla noge. O "deskah" ni sluha ne duha, je pa več razbitih steklenic, ki so poškodovale že marsikateręga kopalca. Sam prostoor za kopanje je neurejen in za nekopalca celo nevaren. Bager, ki je vlekel iz Kolpe pesek za cestę, je napravil več jam, ki so kot "odsekane". O stranišču in higieni na kopališču sploh ne bi govoril, ker bi se morda kdo preveč smejal (še v mestu nimamo javnega stranišča, pa bi ga imeli na Kolpi!).

In zdaj pogledjmo: Za dve gostovanji 300.000.-dinarjev, (namen predstav je dvigniti človekovo izobrazbo, vplivati na čustveno plat, ga izobraziti v gledališki smeri. Dvomim, da to dosežemo z dvema predstavama letno!) a za ureditev kopališča bi bilo 150.000.- din več kot dovolj!

Morda to ni potrebno ali pa se tisti, ki odločajo o tem, nikoli ne umijejo v topli in prijetni Kolpi ?

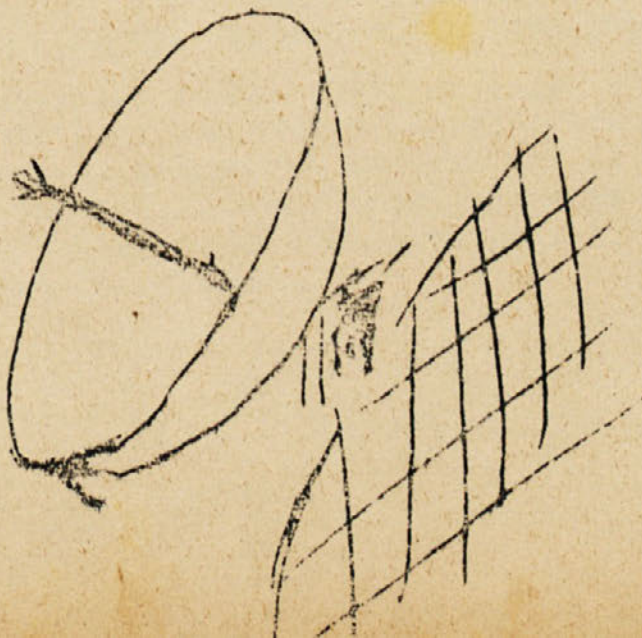
MORDA ŠE NE VESTE ! (Kratko pa jedrnato)

Marsikdo je že rekel, da smo zelo "Firbčni", in da to res drži, vam postrežemo s podatki, ki smo jih z lahkoto dobili na pošti:

MI: "Koliko pisem "gre" dnevno iz Metlike?"
POŠTA: "Pisem? Počakajte, bom pogledla! Aha, 500 - 600 to, je povprečno!"
MI: "Koliko telegramov - povprečno?"
POŠTA: "Telegramov - 15-16!"
MI: "Koliko denarnih nakaznic (in denarja) se "zglasi" na pošti?"
POŠTA: "Brez premisleka: 25 - 30!"
MI: "In povprečno paketov?"
POŠTA: "Kratko toda jedrnato: 6 - 10"
MI: "Še nekaj; koliko telefonskih pogovorov se dnevno "opravi" in katero podjetje je najbolj "zaposleno" s pogovori?"
POŠTA: "Približno 90 pogovorov dnevno, najbolj zaposlena s telefonski mi pogovori je tovarna "Betl"!"
MI: "Hvala lepa!"
POŠTA: "Prosim!"

TELEPOGOVOR

T.G. in M.M.

ARHEOLOŠKO IZKOPAVANJE NA BORŠTKU

Metlika je bila naseljena že v prazgodovinski dobi, o čemer pričajo mnogi grobovi, ki jih lahko postavimo v začetek bronaste dobe, to je okoli 700 let pred našim štetjem. Na Borštku, to je na gričku, ki leži južno od Metlike, so že pred vojno pri obdelovanju njiv odkrili več žarnih grobov. Od tedaj izkopanih žar se nam ni ohranila nobena. Šele po vojni, ko je prišla vojaška garnizija, so zopet naleteli na grobove. Pri kopanju strelnih jarkov na gričku so nemreč odkrili več žar. Večina žar je bilo uničenih, le dve je muzej rešil za svoje zbirke.

Leta 1956 pa je prišel v Metliko arheolog Naročnega muzeja v Ljubljani Vinko Šribar, ki je prišel na Borštku z vojno izkopavati. To izkopavanje ni bilo sistematično. Kopali so le sonde in kljub temu odkrili več žarnih grobov, med njimi tudi enega rimskega. Vse žare so bile prepeljane v Belokranjski muzej.

Šele leta 1962 so pričeli znova izkopavati. Tudi tokrat je delo vodil arheolog Vinko Šribar. To leto pa so sistematično v kvadratih prekopavali teren in odkrili več grobov. Med drugim sta prišla na dan tudi brus in kamnita sekira, ki naj bi bila dokaz, da je bila že pred Iliri na Borštku naselbina, ki pa so jo kasnejši prebivalci premestili drugam.

Leta 1963 so z delom nadaljevali in odkrili 11 grobov. Izkopali pa so tudi mnoge lončenih fragmentov. Vsa ta izkopavanja so nam pokazala, da so na Borštku živeli ljudje že v začetku prvega tisočletja pred našim štetjem.

Med izkopavanjem peska v strugi Kolpe so to leto delavci cestnega podjetja z bagerjem izkopali tudi štiri bronaste sekire, od katerih sta se dve izgubili, dve pa hrani Belokranjski muzej. Tudi ta depojska najdba je dokaz, da je bila v bližini Borštkra večja in porabna naselbina.

Janez Dular

FUTE - KLOFUTE - KLOFUTE - KLOFUTE - KLOFUTE

Neka Metličanka se je doma prepirala s svojim možem in ta ji je v jezi odrgnil nos. Žena je šla takoj k zdravniku in ker jo je bilo sram povedati, da ji je rano napravil nos, je dejala, da jo je poškodoval pes. Zdravnik ne boji len, ji je dal injekcijo proti - pasji steklini.

Ko je zdravniku povedala - resnico, ji je le-ta dal tri injekcije proti prvi injekciji. Zdravnikom se ne izplača lagati !

NORBA SOVRAŠTVO ?

Zanimivo je, da so za jurjevanje v Črnomlju viseli lepaki celo v Ljubljani, le v Metliki - ne !

Sazona !!

- I. Oprosti, si ti vojni invalid?
- II. Ne, povojni. Kopal sem se na metliškem kopališču!

Eni

oda.

AKTIVNOST

- I. V kateri organizaciji delaš?
- II. Imam avto!
- I. SKLEP: V nobeni
- I. V kolikih organizacijah delaš?
- III. V devetih!
- SKLEP: Nisi bil še na pregledu!

List je uredil odgovorni odbor v sestavi: Marjan Matekovič,
Duška Omerzel in Toni Gašperič

FUTE - KLOFUTE - KLOFUTE - KLOFUTE - KLOFU

Neka Metličanka se je doma prepirala s svojim možem in ta ji je v jezi odrgnil nos. Žena je šla takoj k zdravniku in ker jo je bilo sram povedati, da ji je rano napravil nož, je dejala, da jo je poškodoval pes. Zdravnik ne boji len, ji je dal injekcijo proti - pasji steklini.

Ko je zdravniku povedala - resnico, ji je le-ta dal tri injekcije proti prvi injekciji. Zdravnikom se ne izplača lagati !

MORDA SOVRAŠTVO ?

Zanimivo je, da so za jurjevanje v Črnomlju viseli lepaki celo v Ljubljani, le v Metliki - ne !

Sezona !!

- I. Oprosti, si ti vojni invalid?
- II. Ne, povojni. Kopal sem se na metliškem kopališču!

MALISAN/

Eni pijani bolj vodijo podjetje, kot vozijo avto. Zato imajo s seboj vedno žene - avtomobila je škoda. (vsaka podobnost z Metliko je le slučajna)

AKTIVNOST

- I. V kateri organizaciji delaš?
- II. Imam avto!
- I. SKLEP: V nobeni.
- I. V kolikih organizacijah delaš?
- III. V devetih!
- SKLEP: Nisi bil še na pregledu!

List je uredil odgovorni odbor v sestavi: Marjan Matekovič, Duška Omerzel in Toni Gašperič

MRAK...

Mračilo se je. Tudi v sobo je prodirala njoč z vso svojo tišino in blaženostjo. Stala sta si nasproti. Spoznala sta se včeraj. Gledal jo je nepremično in se rahlo smejal. Vedela je, da nekaj hoče, želi. Obrnil se je in v očeh se mu je zasvetilo poželenje. Vztrepetal je po celém telesu. Približal se ji je. Prijel jo je za roko in jo potegnil k sobi, čisto blizu. Začutila je, začutila, kako jo potrebuje, vedela je. Roke so drsele po vratu in obstale na močno dvigajočih se prsih. Krepko jo je pritisknil nase in jo počasi s celim telesom potisknil na zraven stoječo posteljo. Čutila je, kako so roke odpenjale gube. Ni se branila, samo čakala je.

Roke po njenih nogah so se pomikale višje in višje. Začutila je nekaj, kakor mah mehkega. Prijel jo je močneje za prsi in še strastneje jo je poljubljal. Začutila ga je, začutila, sprva narahlo, komaj zaznavno, kasneje jo v vsej veličini lezel globlje vanjo, s hitrimi sunki, s ponavljajočimi, divjimi. Sprostila se je in samo štela dviganje in spuščanje. Dihala sta vedno močneje in sunkovitejše si jo dajal duška ...

Vztrepetal je in odnehal. Dihal je globoko in še vedno jo je držal za prsi, ustnice pa so se poslavljalje od njenih.

Bila je v omotici, prijetni a obenem žalostna. Izgubila je nekaj v minuti, brezglavi minuti, ker ga ljubi, ker on to hoče, izgubila je nekaj, kar ji nihče več ne vrne, brez krika, tuljenja in jokanja,

Odšel je, še isti večer, in ko sta se srečala, je ni hotel poznati.

J.V.

V Ljubljani, 15.VI.1964

AFERA 23.VI.1964

LEPIS

Lesno predelovalna industrija
SUHOR

izvaja najrazličnejše izdelke v
ŠVICO, NIZOZEMSKO, ANGLIJO IN ZDA

Se priporoča LEPIS - SUHOR

MESTNA KLAJNICA METLIKA

oskrbuje svoje stranke z vedno svežim
mesom.

SE PRIPOROČA...

OB VSAKI URI DOBITE ZDRAVILA V
METLIŠKI LEKARNI

NAJRAZLIČNEJŠA DELA OPRAVLJA

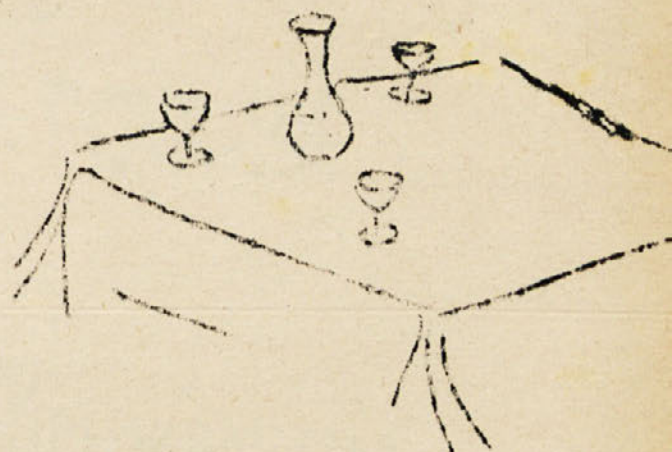
KOMUNALA

M
E
T
L
I
K
A

ODLIČNA VINA DOBITE

V VINSKI KLETI

METLIKA

se priporoča

PRIPOROČA SE *Novoteks*

Tekstilna tovarna

METLIKA

STP METLIKA s svojimi
podružnicami VAM

NUDI VSE POTREBNO

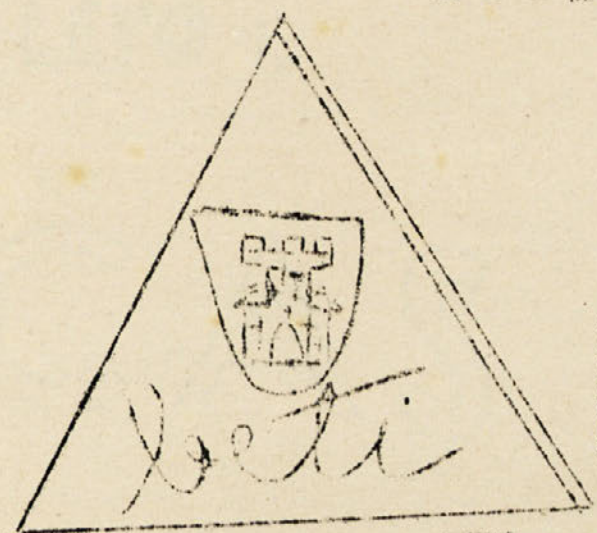
ZA DOM IN

GOSPODINSTVO

ZA DOBRO OBDELAVO ZEMLJIŠČ
SE OBRACAJTE
NA KZ
METLIKA

NE POZABITE NA KVALITETNE
IZDELKE

TOVARNE

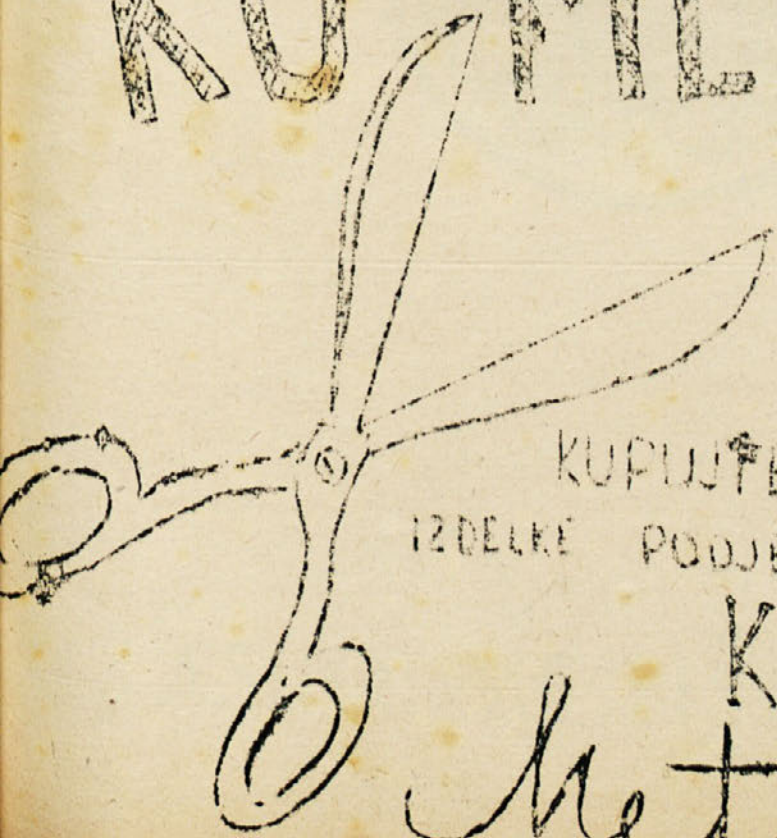
BELOKRANJSKE

TRINOTAŽNE

INDUSTRIJE

METLIKA

KO-MET

KUPUJTE KONFEKCIJSKE
IZDELKE PODJETJA

KO-MET

metlika